

Előfizetési árak:

Egész évre 10.—
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50 —
Egy hónapra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden nap, vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Főpiacz, a vásárházal szomszédságában.

Hirdetések:

Egy hasábol két soronként 6 krajvát számítottatnak.

A helyzethez.

Debreczen, január 23.

A költségvetési vita általános részének befejezése után a közfigyelem immár fokozott mértékben fordul az általános politikai helyzet felé és elegendő szabadidőt nyerünk, nemcsak arra, hogy a párt alakulásokat a magyar parlamentben lényegük szerint megismerjük, hanem hogy a monarchia másik államának politikai helyzetébe is bepillantassunk, amely állammal egynél több irányban foglalkozni a folyó évben érintkezésbe lépünk.

A magyar képviselőházban egy nagy, tömör és egységes párt a kormány szabadelvű politikáját vallja, egyetért annak eljárásával az Ausztriával való gazdasági kiegyezésre vonatkozólag és az 1867. törvény alapján áll. Ezt az alapot a magyar képviselőház szentnek tartja s nagyrabecsüli és két ellenzéki párt is van a magyar képviselőházban, melyek az 1867. törvények alapján állnak. Csak a Kossuth-párt és a nagyon esekély Ugron-törédék vallja magát nyíltan e kiegyezés ellenzőjének és kijelenti, hogy nem akarja elismerni ezt az alapot. A miniszterelnök igen szerencsésen polemizált egy komoly politikai pártnak ez ellen a saját-ágos felfogása ellen, midőn kijelentette, hogy a magyar állam minden polgárának okvetlen ez érvényben álló törvények alapján kell állnia és hogy minden más alap törvénytelen. Az ellenzéknek mindenesetre szabadságában áll e törvények megváltoztatására, vagy

megszüntetésére törekedni, de azokat nem kötelezőnek tartani törvénytelen s meg nem engedhető álláspont.

A kormánypárt elég erős, hogy ezt a törvényes alapot mindenki ellen megvédelmezze és midőn báró Bánffy kijelentette, hogy a vám- és kereskedelmi szövetség létrehozásához neki nem erős kormánypártra van szüksége, akkor ezzel nemcsak annak a szándéknak akart kifejezést adni, hogy így annál inkább képes lesz nagyobb sikerrel képviselni a magyar érdeket a monarchia másik államával szemben, hanem kiválóan arra is kellett gondolnia, hogy az osztrák birodalmi gyűlési pártok ugy alakulhatnak, hogy ezekkel szemben is szükségessé válhatnék az 1867. alap erélyes megvédelmezése.

Az osztrák képviselőház január 23-án feloszlatták, miután a költségvetést megzavarta a kormánynak. Elrendelik tehát Ausztriában az új választásokat és egy új választókörkép lép akezióba, a munkások és az ugynevezett ötforintos emberek kuriája. Már ez okból sem lehet kétségbe vonni, hogy ez a parlament a lakosságnak ebből a rétegéből csak magyar ellenes és a kiegyezést ellenző elemeket fog kapni és szükségtelen arra a reakzionárius mozgalomra emlékeztetni, mely ez idő szerint Ausztriában elhatalmasodott. Lueger, Schneider és czinkostársaik olyan természetű emberek, a kikkel alig lehet okosan beszélni és akik nemcsak elvetnek minden kiegyezést Magyarországgal, hanem nyíltan be is valják,

hogy ők fellépnek Magyarország független államisége ellen és nem a dualizmus feloldását, hanem a birodalom egységét akarják létrehozni. Ezekhez az elemekhez csatlakoznak jó barátságban és közös célokkal a nemzetiségek, melyek közül csak a lengyelek hajolnak inkább a 67-iki kiegyezéshez. Csehek és szlovének ellene vannak minden közösségnek, velük szemben a németeknek csak egy gyöngye pártja áll, amely párt a kebelében történt szakadásnál és gyöngeségénél fogva nem lehet elég erős támasza a 67-iki kiegyezésnek.

Igen, egy nagy és hatalmas magyar pártra van szükség, — hangsúlyozza a „Pester Correspondenz“, — hogy e sokféle veszedelemből sértetlenül ki lehessen hozni a közgazdasági kiegyezést és az 1867. évi törvényeket, hogy bi tositani lehessen nemcsak Magyarország érdekeit, hanem a monarchia két államának szoros szövetségét és a monarchia fennállását is.

Bármint végződjének Ausztriában a birodalmi gyűlési képviselőválasztások, a széthasadozottságnak és a szétfoslásnak szomorú képét fogják azok nyújtani, a mely foszlás és bomlás ellen egy erős, egységes, tömör és összetartó szabadelvű kormánypárt Magyarországon képezi a legjobb és egyetlen mentőhorgonyt, mert midőn ez a párt a magasabb érdeket belül és kifelé megvédelmezni kénytelen, egyuttal képes is e nehéz kötelezettségét teljes komoyssággal és a sikerre való legjobb kilátással teljesíteni.

TÁRCZA.

Csillaghullás éjszakáján. *)

Irta: Kovácsy Kálmán.

Be szép az éjjel hulló csillagának!
Hogy élte egy-két tündér pillanatot:
Ragyog . . . lehull . . . de milliók csodálják
Az öntözéstől elmulás alatt . . .
Aztán felejtik; szemfödőt borít rá
A méla esöndü, titkos éjszaka,
Midőn a mindenségben már fölsozlott,
Mint napsugártól hajnal harmata.

Ilyen sorsot kívánok én magamnak:
Éltem rövid — de annál szebb legyen!
Ha röpke percze is — de fölragyogjon
Eszmék tüzeben égő szellemem!
S feledve hulljak sirom éjlebe,
Oszolják lelkem millió felé . . .
Miként a hullócsillag, mely halálát
Sugáros éjjel, ég, föld közt lelé.

S minden parányán más csillagra szálljak . . .
S ha ott is érne bánat . . . fájdalom:
Feledjem ott is szentelt ihletemben
Egy-egy ábrándba ringató dalon . . .

*) Mutatvány szerzőnek *Hajnal-álmok* cíművel megjelenő kötetéből.

S ha a halál után nem él a lélek:
Oh, akkor ezt a vágyam érjem el:
Ilyen szép éjjel szálljon lelkem égre
S mint hullócsillag — úgy lobogjon el!

Halvány asszonyok.

Ti rólatok irok, lelkem ideáljai,
szomorú halvány asszonyok.
Imádom fehér arcaitoknak néma
szomorúságát; álmotag szemeiteknek
könnyeiktől fátyolos csillogását; halvány-
piros ajkaitoknak szóltan némaságát, édes,
fájó mosolygását.

Mikor arcotokat nézem, mintha
minden vonása beszélni kezdene nekem;
és én szent áhitattal hallgatom beszédjüket,
a miket — úgy hiszem ilyenkor —
nem ért meg kivülem senki a világon.
Fájdalomtól túlradó szívvel hallgatom a
a csodaszép, szomorú regét, mit arcotok
árul el nekem, álmotott menyországról,
bohó, szerelmes leányszivekről, ködbevesző,
hihetetlen ábrándokról, soha el nem árult
titkos csalódásról.

Es veletek könyvezem én is; ellágyul
az én sivar, kietlen lelkem is. Szeretnék
oda borulni lábaitok elé, hogy imádságban
foglaljam a neveteket, hogy ajkaimmal
illessem lábaitok nyomát, hogy soha ki
nem vesző vonásokkal véssem a szívembe
fehér, szomorú arcotokat, könyves tekinteteket,
ajkaitok fájó mosolyát.

Es szeretnék dalt írni rólatok, egy
dalt amelybe benne legyen minden oda
veszett ábránd a miért csak ember sirt a
földön, minden keserűség, minden fájdalom,
hogy a ki olvassa, zokogjon, zokogjon
és veletek együtt, velem együtt
sirassa a ti csalódásotokat, a ti semmivé
lett ábrándjaitokat, a ti szomorúságotokat.

*

Nem volt a világon senkinek álma a
nélkül, hogy ne csalódott volna.

Es ki nem álmotott már véget
nem érő örök szerelemről; ki nem akarta
nevét a csillagokba írni, hogy az egész
világ csak azt emlegesse; vagy ékes szó-
val, zengő rimmal emberszivekbe véssni,
hogy semmi ki ne törölje onnan; ki nem
akart olyan boldog lenni, ki nem hitte,
hogy lesz is olyan boldog, a milyen még
nem volt senki a földön?!

Es azután multak a napok, a hónapok,
az évek és nem volt olyan nap,
hogy el ne hullatott volna, ha csak egy
levelet is, ha csak egy parányi szirmot is,
ifju álmainknak ékes rózsafája.

Hát még mikor lombjaiba beleka-
paszkodott az élet vihara, hát még mikor
az emberek, a kiknek már nem volt sem-
mijök, durva kezeikkel megrázták a
fát, hogy mint a sűrű eső ugy hull-
lott a virág.

Es mint a fagyos téli szél, olyan

Politikai hir.

A bankkérdés.

Lukács László dr. pénzügyminiszter a legközelebbi napokban Bécsbe megy s ott Bilinszky osztrák pénzügyminiszterrel s esetleg a bank képviselőivel is értekezni fog a bankalapszabályok tárgyalásának befejezése dolgában. Valószínű, hogy ezen az értekezleten végleg meg fogják oldani a még főnforgó differenciákat.

Külföld.

Az osztrák kvótajelentés.

Bécsből telegráfozzák, hogy a képviselőházban ma osztották ki az osztrák kvótaküldöttség jelentését, melyben a tárgyalások eddigi menete van ismertetve. A jelentés kiemeli, hogy még mielőtt az osztrák küldöttség a legutóbbi magyar nunciumra válaszolhatott volna, a magyar parlamentet föloszlatták.

Goluchovszki utazása.

A Temps szerint Goluchovszki gróf azért utazott Berlinbe, mert a bécsi és berlini kabinetek szükségét érezték annak, hogy a keleti kérdésben megállapodásra jussanak, mert közel van az a pillanat, a mikor Németországnak ki kell lépnie tartózkodásából és vagy csatlakoznia kell a porta ellen való energikus akcióhoz, vagy pedig meg kell tagadnia az akcióhoz való hozzájárulását.

A képviselőház ülése.

Budapest, január 23.

A t. Házban tegnap a miniszterelnökség költségvetését tárgyalták, a mi természetesen ismét alkalomul szolgált egynémelyeknek felesleges szószaporításra és ügyefogyott alaptalan támadásokra. Madarász Imre, Várossy Gyula, Lukács Gyula, a kinek kérdésére Bánffy Dezső báró miniszterelnök kijelentette, hogy a lapok hírei a fiumei kormányzáság szervezetének megváltoztatásáról alaptalanok

és hogy Dárdai Sándor azért jár lenn Fiumében, mert tanácskoznia kell a közgazgatási bíróság és egyéb törvények Fiuméra leendő kiterjeszkedése érdekében.

A helyesléssel fogadott kijelentések után Eötvös Károly a rendelkezési alap ürügye alatt szertekalandozott a közéletnek csaknem minden terén. Rakovszky István a Blaskovics páter kellemetlen levelének a történetét firtatta, míg maga Blaskovics konstatálta, hogy ő egyformán egyetért a nemzeti párttal és a néppárttal s hogy ő, abban a levélben magára nézve semmi kompromittálót nem lát.

Előbb Bánffy Dezső báró miniszterelnök, majd Pulszky Agost mutatták ki a kijelentések nyomán azt, hogy a nemzeti párt és a néppárt egyébként is nyilvánvaló szövetsége immár bevallott tény. Ez az, a mit a miniszterelnök annak idején Blaskovics levelének felolvasásával igazolt: a nemzeti párt elzúllását a nemzeti párt elvtelensége, homályos politikája idézte elő kizárólag és semmi egyéb. Pulszky Agost e mellett tiltakozott a függetlenségi és szabadelvű párt ismételt hangoztatott szövetsége ellen, a melynek híresztelése legfőleg arra jó, hogy más pártok között tényleg fennálló titkos szövetekeztetéseket leplezzen.

Az élénk éljenzéssel fogadott beszéd után, a vita folytatását holnapra halasztották.

Intő példák.

Debreczen, január 23.

Az emberi léleknek vergődésében egyetlen vigasza van és ez a vallásosság. A hit, hogy létezik, egy, a ki Ur mindnyájunk fölött. A Krisztust megelőző időkben is léteztek vallások, a pogányok is magasabbnak tartott lényekhez, bálványokhoz szálltak imára, azoktól kérve oltalmat, ha veszély fenyegette őket, azoknál keresve vigaszt, ha őket bánat érte, azoknak hozva áldozatot, hogy kegyelmet, üdvöt nyerjenek. Vallás mindig volt, vallás mindig létezett és csak annyiban áll be változás, hogy a művelt nemzeteknél az észszerűség vallása váltotta föl a sötétséget, a butaság vallását, mely bálványimádásban nyilvánult. De a

vallás, a hit szükségességét mindenkor elismerte az emberiség, mely kemény tusákat, kérlelhetlen harcokat vívott a vallások mellett, különösen pedig a kereszténységért. Aki a vallás ellen küzd, az az emberi lélek hurjait akarja disharmoniába hozni, a kinek vallása nincs az szánandó ember, mert nincs menedéke keserveiben, nincsen hite, nem lehet önbizalma, az lemond életének jobbik részéről.

Mikor Magyarországon megalkották az egyházpolitikai reformokat, csakis a haladás ellenségei, akik a szabadságot a vallásokban nem akarták elfogadni, hírét terjesztették, hogy a vallásszabadság egyenlő a vallástalansággal. Sok ellenséget, sok nehéz napot szereztek ezzel a magyar nemzet által tuinyomó részben lelkesedéssel fogadott törvényalkotásnak. Káromlásaikkal azonban csak azt eredményezték, hogy téves nézet terjed el a népben az egyházpolitikai törvények lényegéről és a kikben nem a szív mélyén, kiszakíthatatlanul gyökerezik a vallásosság, azok most a szélsőségbe csapnak át és azt mondják, minek a vallás, minek a hitfelekezet, megélünk mi anélkül is.

Következményeiben kiszámíthatatlan ez a gondolkozásmód, melyet sajnós, az ország egyes vidékein immár a tett is követett. A törvény azoknak, kik lelki-családi, vagy itt közelebb meg nem határozható okokból egyik bevett felekezet kötelékébe sem tartozhatnak, kik ellenmondásba jönnek saját vallási fölfogásukkal, megengedi, hogy felekezet-nélküliek lehetnek. De ez már a végső határozás, melyre tényleg csak is a végszükség esetében volna szabad lépni. Tudni kellene mindenkinek, hogy a felekezet az, mely összetartja az embert embertársával, a felekezet az, mely az Isten imádásának kultuszát zárja magába, a felekezet alapja a testvériségnek és a felekezet alapköve a vallás gyakorlatának. A felekezet nélküliek sehogy sem tudják azt fölfogni, mit jelent az, hogy kilépnek a felekezetből, a nélkül, hogy más felekezetbe lépniük be, a hol ugyanazon egy Isten imádják, csak más nyelven más külsőségek megnyilatkozása mellett, de a felekezetnélkülieknek, váljanak azok akár baptistákká, akár nazarénusokká, mely „vallásoknak” sajnós, nálunk mind több

hidegen, olyan metszön süvöltött a szavuk szívünkön keresztül.

„Ne álmódjatok szerelemtől, mert nincs szerelem, csak állati ösztön.”

„Ne álmódjatok dicsőségről, mert a dicsőség mellett a kórházban, vagy éhen hal meg az ember! És mégis elfelejtik!”

„Ne álmódjatok boldogságról! Mert a boldogságot csak pénzen lehet megvenni.

Szereztek pénzt, mert akinek pénze nincs, annak boldogsága sincs!”

„Turjátok a földet, míg véres verejték nem ül ki arcotokra!”

„Huzzátok az igát, míg le nem roskadnak vállaitok!”

„Igy lesz pénzetek, akkor aztán szereztek, daloljatok, vegyetek magatoknak boldogságot!”

Ha ugyan öregségtől, nyavalyáktól, reszkető tagjaitok megérik a szerelem melegét!

„Ha ugyan szívetekben még cseng egy dal és van az érzésnek egy hurja, hogy megtudjátok, hogy ti most boldogok vagytok.”

Es mikor hallottuk ezeket, mosolyogtunk és azt mondtuk:

Olyan ragyogó az ég, olyan édes a pacsirtadal, olyan illatos a virág, olyan szép a leányka szeme, mosolygó az ajka. Hát nem látjátok, nem érzitek?

Azok elmentek mogorva arczaikkal s mi örültünk, hogy megszabadulhattunk tőlük.

Es egyszer csak — csoda volt-e vagy mi! — nem volt az égnek ragyogó napja, fényes csillaga, kiveszett a dal a berekből, a virág a mezőről és a leányka szeme könyektől fátyolos, az ajka szomoruan mosolygó és arcza, szép piros arcza halvány fehér lett.

Epen mint a tiétek fehér, bánatos arczu asszonyok.

Es mi zokogva borultunk a porba, úgy kértük az Istenünket, hogy adná vissza, hozná vissza nekünk, amit elvett.

Arra jöttek az öregek.

— Mit sirattok? — kértek.

S mikor mondtuk még szomorubb lett az arcuk és úgy sirtak velük együtt.

— Lám megmondtuk! Lám megmondtuk!

Annak a ki férfi, nem szabad, hogy fájjon, semmi! Erős a lelke, edzett a szíve, és hideg az agya. Nem szabad, hogy panaszra nyiljék ajka, hogy könyezzen a szeme.

De a ti gyöngye szívetek, a melyik csak szeretni és fájni tud, hogy állja ki panasz nélkül?!

Mégis mi zengő rimekben eldaloljuk, a sirórívó „száraz fán” elzokogtatjuk lelkünk keservét, Es mikor a butól, a fáj-

dalomtól megittasodik a lelkünk ha egy könnyesez kiszökik a szemekből, vagy mikor mámortól ködös, tompa agygyal hal elpanaszoljuk a fájdalmat a mi szívünkön érte, nem ütközik meg rajta, nem nevet ki érte, senki, hiszen csak — mondják: el lágyult a bortól.

Ti pedig nem szabad hogy egy panaszszót ejtsetek a világ előtt.

Ti nektek szinlelni, mosolyogni, kacagni kell.

Nincsen kihez forduljatok.

Társnőitek a kik boldogabbak, egymás között kigunyolnának benneteket és kicsinylő szájalommal említenének, ha megtudnák, hogy nem vagytok boldogok.

Férfi a ti szíveteket, a ti szomorúságotokat egészen soha meg nem érti.

Szivesen lenne „vigasztaló”-tok valamennyi, mintha bizony a ti lelketek az ő vigasztalásukra fel tudna vidulni.

Süssön a nap még egyszer olyan fényesen az égen, legyen a virág még egyszer olyan illatos, az édes szavu pacsirta daloljon még egyszer úgy mint akkor, a mikor még piros volt az arcotok s édes leányálmok rügyeztek szíveitekben, akkor megszüntök az én tárczáim szomorú hősnői lenni, ki fog pirulni megint fehér arcotok, setét árnyu szempilátok a boldogság könyeitől lesz harmatos, de addig nem soha.

hívője akad, azok ebben az országban, melyben mindenki a saját hite szerint boldogulhat, törvényen kívüli állapotba helyezkednek és meggyőződésük követésénél oltalmat sehol sem találnak.

A legutóbbi időben itt is csoportosabban kerülnek, akik bejelentik annak rendje és módja szerint, tehát a beczikelyezett törvények teljes ismerete mellett, hogy ők felekezet-nélküliek lesznek, hogy kilépnek a katolikus egyház, vagy más egyházak kötelékéből. De mily külső kényszer eszköze alatt határozzák el magukat erre a végzetes lépésre, arról rendszerint nem tudnak számot adni. Hogy azonban ezen lépésekkel nagy hibát követtek el, hogy ezen lépésekkel nagyfokú elhamarkodottságot tanúsítottak, hogy csakhamar be fog következni azon idő, mikor mélyen sajnálkozva a történetek fölött, vissza fognak térni őseink vallásához, hitéhez, arról meglehetnek győződve.

Akik bármily lelkes szószólói a vallásszabadságnak, a kik nem ösmernek most különbséget vallás és vallás között csak az Isten imáadásában lelje ténykedésének középpontját, a leghatározottabban hibáztatják a felekezetnélküliséget, melyet kivételes esetekben lehet megbocsátani, de valóságos végzeteljes bűn az ott, a hol anyagi indokok tán a pappal való surlódás, vagy más önző célok voltak annak előidézői, vagy ahol a felekezetből való kilépés éppenséggel bosszu műve. Jaj annak a nemzetnek, mely nem ismeri fel a szabadság eszményi gyönyöreit, örömeit, engedményeit és a hol ez a szabadság elfajul, megrontja a testet, lelket és az istentagadáshoz vezet.

A fölvilágosodott városi lakókat általában nem lehet félteni attól, hogy elhagyják felekezeteiket. — De fátalyen, a hol a pap és tanító a szellemi vezetői a népnek, gyakorta megessik, hogy nézeteltérések merülnek föl a lelkész és hívei között. A tanító tulnyomó részben függő állapotban van a lelkésztől és ha így nézeteltérés merül föl, a tanítót rendszeren a lelkész pártján találjuk, de nem látunk senkit aki fölvilágosítaná a népet arról, hogy ne azonosítsa a község lelkészét a vallással és ha kifogásai vannak a lelkész ellen, ne fordítson hátat vallásának, melyben fölnevelkedett, mely elődeiről maradt rá. Sok helyen azonban nem is a lelkésszel való konfliktus idézi elő a hitehagyást, hanem a jó nép fölül a

Nincs igazság abban, hogy szenvednetek kell, szenvedni titkon és — mosolyogva.

Fehér arcotokon egy ideg se rezzen, álmatag szemetekből egy könnyesepp se szíváro, de én látni vélem, mikor titokban, ha nem látja senki, párnáitokba rejtve arcotokat siratjátok hajdan álmódó sziveiteknek rombadólt, fényes légvárát, hallani vélem elfojtott zokogásaitokat s mikor mélytűzü szemetek a távolba merülnek, az én szívembe is belekap a fájdalom, hogy együtt sirassak veletek a multat, a titeket és az enyémet, az édes, az ábrándos multat, — ahonnan egy piros arcú, nevető szemű kis leányka intetet felém, a ki most már, éppen mint ti, olyan fehér arcú, halvány szomorú aszszony.

En szeretném ilyenkor ha ragyogó glóriával övezhetném körül fehér homlokotokat, mint a szentekét.

Szeretnék oda borulni lábaitok elé, hogy imádságba foglaljam a neveteket.

Szeretnék dalt írni rólatok, egy dalt, szomorut, kesergőt, a miben benne legyen minden oda veszett ábránd, a miért csak ember sirt a földön.

Ifj. Koosán János.

népboldondítóknak, az új tanok hirdetőinek, ezeknek a vándorapostoloknak, kik üzletet csinálnak abból, ha prozelitákat fognak az új tanoknak. Ezek ellen a hatóságoknak kellene kellő szigorral föllépni, mert a vallás-szabadság nem engedi meg a felekezetből felekezetbe való üzletszerű kicsábítást.

Intő példák ezek és a lelkészek pedig bár hagynának föl már az ádáz politikával? Képezze első és legszentebb föladatukat összetartani hiveiket, mert a valláshoz való eltántoríthatatlan ragaszkodásban van a vallás ereje, szilárdsága és minden elvesztett hívő erkölcsi kára azon egyháznak, melynek kebeléből kilépett. Ha terjed a felekezetnélküliség, a felelősség ezért nem a szabadelvű egyházi törvényeket fogja érni, hanem a lelkészeket, a kik a politizálás mellett megfedkednek arról, hogy a lelkiek gondozása, a vallás ápolása és a vallás iránt való szeretet fokozása képezi a lelkész legszebb kötelességét és a közvélemény, mely rendszeren igazságos bíró, mindenütt első sorban őket fogja felelősségre vonni, a hol tömegesen mutatkoztak a vallás-felekezetből való kilépés és ezzel a felekezetnélküliség tünetei. A pástornak arra van megbízatása, hogy összetartsa nyáját, a lelkész is fogja hivatását úgy, miként a bibliai pásttor és akkor a most föllépett esetek, melyek mélyen sajnálatra méltók, csak sporadikus jellegűek lesznek. A felekezetüliek elszaporodása ellen a papi hivatás elég fegyvert ad, ha ezekkel bölésen élnek, a vallásosság erős sziklavárát semmi veszély nem fenyegetheti.

Babaképezde, szülészeti és nőbeteg klinika.

— Különösen a női közönség figyelmébe. —

Debreczen, január 22.

Dr. Kenézy Gyula a debreczeni orvos gyógyszerész egyet elnöke, e kitűnő gyógyszerész és a mult évben felállított bábaképző iskola igazgatója ez új intézmény üdvös működésére hívja fel hozánk is beküldött körlevélben a közönség figyelmét. Fontos közegészségügyi intézmény ez, a mely egyuttal a tisztá, nemes emberi szeretetet gyakorolja jótévő működésével.

A babaképezde a tornacsarnok bérházában, a péterfiai 933. számú házban van elhelyezve s kapcsolatban áll vele a közkörházból kitélepített szülészeti és nőgyógyászati osztály.

Az igazgató orvos körlevele rámutat a bábaugy rendkívüli fontosságára, a bábák lelkiismeretes megbízható működésének áldásos eredményére, a mely a borzasztó gyermekágyi ház esetek számának csökkenésében tapasztalható.

Ezek előrebocsátása után átadjuk a szót dr. Kenézy Gyulának:

„Ha valaki e tényeket tudja s szívében egy szemernyi emberszeretet van; vagy látja rokonai, ismerősei közt a legmélyebb gyászszá válni az óhajtván várt örömet, látja rövid pár nap alatt elpusztulni, azt a viruló fiatal asszonyt, a ki legszebb emberi hivatása teljesítésének lett áldozata: az bizonynyal kellőképen méltányolja a bábaiskolák hivatását.

Ezeknek az intézeteknek nemesak ezélja, hanem működése is nemes, a szó igaz értelmében emberbaráti. Mintaszerű ellátást és gondozást igyekszik adni ápolójainak s teljesen díjtalanul nyitva áll mindenki számára. Nemesak szülönők, hanem várandós állapotuknál fogva munkaképtelen nők és nőbetegek is helyet lelnek falai közt.

Hogy az intézet kitűzött ezéljának megfelelőhessen, három részből áll.

Első része a tulajdonképeni bábaiskola, melyben a növendékek elméleti leczkéken kívül készítményeken és bábó-

kon gyakorlati kiképeztetést nyernek. A bábaiskolában évenként két tanfolyam van. Egyik október—február, másik márczius—július hónapokban. Azonkívül a szükséghez képest időről-időre rövid ismételő tanfolyamok lesznek régebben kitanult bábák számára, hogy a szülészeti haladásában ők is részt vegyenek s az ujitásokat megismerhessék.

Az oktatás maga teljesen ingyenes. Az összes költség 20 frt vizsga-díj, mely a vizsgáló biztosoknak napi díjára s az oklevél előállítás költségeire szükséges. Hogy teljesen vagyontalan nők is megtanulhassák a bábáságot, minden tanfolyamon a szegényebb hallgatók között 500 frt osztatik ki ösztöndíj czimén. Az ösztöndíjak főleg vidékről jövő s más segélyforrást nélkülöző nők számára vannak rendszeresítve.

Második része a szülészeti klinika, a melyen a hallgatók megszerzett ismereteiket szülönők, gyermekágyasok és csecsemők ápolásával tökéletesítik s elsajátítják mindazt, a mit nekik a tudomány mai állása szerint tudniok kell.

Epen azért a klinikán, — tekintet nélkül a költségekre, — mindent látni és tanulni kell a hallgatóknak, a mit a modern szülészeti a szülönőknek nyújthat.

Ezen osztály felkeresése nem ajánlható eléggé általában a szegény, de főleg a családos és férjes nőknek, miután ugy maga a szülés, mint a gyermekágy ideje alatti ápolás, ellátás, esetleg gyógyítás egyáltalában semmijökbe sem kerül. Ezen az osztályon poliklinikum is van. Ez intézmény teszi lehetségessé, hogy a hallgatók ne csak a klinikán, hanem a gyakorlati életben is lássák a legkülönbözőbb viszonyoknak megfelelő alkalmazásban a megtanult elveket.

Harmadik része az intézetnek a nőbeteg klinika, a melyen a hallgatókat a betegápolás és az ennél szükséges műfogásokba vezetik be. Ez osztályon nemesek fekvő, hanem járó betegek is részeshínek gyógykezelésben, e czélból minden hétköznap reggelén 8 órától 9 ig nyilvános díjtalan rendelés van az intézetnek e czélra berendezett helyiségében.

A szülészeti klinikán az ellátás és ápolás teljesen díjtalan. A nőgyógyászati osztályon is vannak ingyenes helyek vagyontalan betegek részére. A fizető betegek az ellátás és ápolásért naponként egy forintot fizetnek. Az ellátás az ápolatállapotának megfelelő s általánosságban a következő: reggel kávé vagy tej, tíz órakerántott leves, déliben husleves, hus és főzelék vagy tészta. Este háromszor egy héten hus étel, háromszor tészta, egyszer főzelék.

E rövid ismertetésből kitűnik, hogy az intézet az igazi emberszeretet és haladni vágyás által vezéreltetve, minden eselekedetével hasznára akar lenni mindenkinek, aki segítségére rászorul, vagy azt igénybe óhajtja venni.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 óraker csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

A Gönczy-egyesület „Étthon“-a Keresk. akadémia palotájában.

A m. kir. törvényezéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 óraker, ünnepnapokon d. e. 11 óraker.

A debreczeni kir. járásbírószág szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az ígató, kiadó-hivatal s az irattárfelvételek felvilágosításokat a hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közti; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közti.

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknel Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

Famunkatartás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Időjárás.

A központi meteorológiai intézetnek Debreczenbe küldött jelentése szerint a következő időjárás várható:

— Január 23. —

— Borus. — Hó. — Szeles. — Fagy. —

— **Istentiszteletek.** Holnap vasárnap délelőtt 9 órakor az *ev. ref.* templomokban következők tartanak egyházi beszédet. A nagy templomban *Szilágyi* Imre segédlelkész, a kis templomban *Mindszenti* Imre segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban *Mitrovics* Gyula, az ispotályban *K. Tóth* Kálmán lelkészek. A szent-anna-utcai *rom. kath.* templomban reggel 7 órakor *Hamernyik* Sándor s. lelkész miséz; 9 órakor dr. *Wolafka* Nándor v. püspök mond misét, utána *Hamernyik* tart szent beszédet; fél 12 órakor *Molnár* Károly segédlelkész tart csöndes misét. Délután 3 órakor litánia lesz, melyen *Molnár* fungál s a 4 órai rozsafüzér ájtatosságát *Wolafka* püspök tartja. Az *ág. hitv. evang.* templomban d. e. 10 órakor s d. u. 3 órakor *Geiszlinger* Pál s. lelkész végzi az istentisztelet.

— **Tanácsülések.** A tanács ma délelőtt gróf Dégenfeld József főispán elnöklése alatt teljes ülése tárgyalta a januári közgyűlésre kitűzött ügyeket. Az ülés 9 órától déli 1 óráig tartott. Ma délután pedig Komlóssy Arthur főjegyző előlése mellett rendkívüli tanácsülés lesz folyó ügyek elintézésére.

— **A hírlapírók színházi estje.** A vidéki hírlapírók szövetsége javára rendezendő színházi előadásra való közreműködésre felkért hölgyeket van szerencsénk felkérni, hogy hétfőn délután 3 órakor a színház emeleti cukrásztermében megjelenni szíveskedjenek. Tisztelettel: Az elnökség.

— **A Csokonai-körből.** Ismét szépszámu, diszes közönség gyűlt össze tegnap a Csokonai-kör felolvasó ülésére, melyet ezuttal mármeginta kollégium disztermében tartottak. Az estély kegyeletes aktussal kezdődött, melylyel a kör a magyar költői irodalom egyik ragyogó tehetségű jeles bajnoka emlékének adózott. *Szell* Farkas elnök meleg hangon méltatta a pár nappal ezelőtt elhunyt Vajda Jánost, aki egyik dicsősége, büszkesége volt a magyar Muzsának. Utána dr. *Szántó* Sámuel kereskedelmi akadémiai tanár ült a felolvasó asztalhoz s abba a tündéri világba vezette hallgatóit, melyet közönségesen *gyermek szobának* nevezünk. Az élvezetes és tanulságos előadás mindvégig lebilincselte a közönség figyelmét a mely zajos tapssal jutalmazta az érdekes felolvasót. — Majd *Török* Péter református főgimnáziumi tanár következett, a ki tudományos anyagot választott előadása tárgyául. A gom-

bákról értekezett, anélkül azonban, hogy legkevésbé is szárazzá és unalmassá vált volna. Ellenkezőleg nagyon is kellemessé tudta tenni előadását. A következő számot dr. *Varga* Lajos töltötte be, a ki Arany János gyönyörű balladáját az Éjjeli párbajt szavalta el élénk hatás mellett. A tetszés nyilvánításokból természetesen bőven kijutott valamennyi szereplőnek.

— **Zenedei hangverseny.** A debreczeni zenekedvelők körének ma estihangversenye iránt városszerte élénk érdeklődés nyilvánul. A hangversenyen *Sz. Bárdossy* Ilona asszony és *Hubay* Jenő vendégművészek működnek közre.

— **A vidéki rendőrség államosítása.** A belügyminiszteriumban — mint Budapestről jelentik — a törvényhatósági joggal bíró városok rendőrségének államosításáról szóló törvényjavaslat már elkészült. Mivel azonban az elhalaszthatatlan kiegyezési törvények s egyéb szervek törvények előreláthatólag huzamosabb ideig foglalkoztatják a törvényhozást: a vidéki rendőrség államosításáról szóló törvényjavaslat a legjobb esetben is csak a jövő tavaszon kerül a képviselőház elé. A rendőrség államosítása a kormány belpolitikai programjának egyik legsarkalatosabb pontja lévén: az imént elkészült törvényjavaslat a jövő évben mulhatatlanul a parlament elé kerül. Az addig terjedő időt a belügyminiszter arra fogja felhasználni, hogy kidolgoztassa azokat a fontosabb rendeleteket, melyek a törvény életbeléptetése után a most már egységessé lett municipális rendőrség tervezett és működését szabályozzák. Az államosítás kérdésének pénzügyi részét tanulmányozza a miniszterium, s a törvényjavaslatnak a parlament elé leendő terjesztésével egyidejűleg a municipális államrendőrség költségvetése is elkészült s már az 1899-iki állami költségvetés keretébe beilleszthető lesz.

— **Vármegyei közgyűlés** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottságának téli közgyűlésére nagyban folynak az előkészületek. Mint hírlik, a közgyűlést február 15-ére, hétfőre fogják összehívni.

— **A kereskedelmi akadémia díszterete.** Mint már tegnap jelentettük dr. *König* Gyula miniszteri tanácsos, a kereskedelmi iskolák országos főigazgatója a debreczeni kereskedelmi akadémia megvizsgálására városunkba érkezett. A miniszter képviselője délelőtt az előadásokat hallgatta meg; délután pedig a szertárakat, az épület berendezését vette tüzetesen szemügyre. A hallottak és látottak felett teljes megaláztatást fejezte ki. Nagy elismeréssel nyilatkozott városunkról is, amelynek fejlődése szinte meglepte a híres tudóst, aki ezuttal először járt Debreczenben. Este vidám társas vacsora volt tiszteletére a Bikában. *König* ma reggel tovább utazott.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban január elsejétől ma délig 166 születési, 60 kihirdetési, 24 házasságkötési és 112 halálozási jegyzőkönyvet vettek fel az anyakönyvvezetők.

— **Bankett.** E. *Kovács* Gyula jubiláns művésznök tiszteletére ma este az Angol királynő szálloda éttermében a színházi előadás után társasvacsora lesz, a melyen az étkezés étlap szerint történik. A társasvacsorán a rendezőség a művész minden tisztelőjét szívesen látja.

— **Előadások a gazdálkodás köréből.** A debreczeni gazdasági egyesület az idén is megtartja a gazdasági tanintézet taná-

rai szíves közreműködésével nyilvános szakelőadásainak sorozatát, melyek hivatalva vannak a gazdaembert megismertetni az okszerű gazdálkodás terén felmerülő új irányzatokkal és elért eredményekkel, de meg tanulságos eszmeeserére is adnak alkalmat a gazdálkodókat legközvetlenebbül érintő kérdések felett, a melyeknek tisztázásából sok hasznot meríthet az, a ki tanulni és okulni szeret és tud. Epen ezért nem győzzük eléggé ajánlani gazdálkodó polgártársainknak ezen előadásokat. A gazdasági egyesület felhívása így hangzik: A debreczeni gazdasági egyesület a m. kir. gazdasági tanintézet helyiségeiben szakelőadásokat rendez, melyekre ugy a gazdasági egyesület tagjait, valamint az érdeklődő gazdaközönséget tisztelettel meghívja. A szakelőadások sorozata: 1. **Január 26-án kedden:** A petroleum motorok és azoknak gazdasági jelentősége. Előadó ifj. *Sporzon* Pál, gazdasági tanintézeti tanár. 2. **Február 2-dikán kedden:** Takarmány növényeknek a termesztése. Előadó *Kerpely* Kálmán gazdasági tanintézeti tanár. 3. **Február 9-én kedden** A sertés vészről. Előadó *Ferenczy* Ferenc gazdasági tanintézeti tanár. 4. **Február 16-án kedden.** A homoki szőlők telepítése. — Előadó *Swabó* Lajos v. vinczellér iskolai igazgató a létai és debreczeni minta szőlőtelepek igazgatója. Az előadások az illető napokon délután 5 órakor kezdődnek a m. kir. gazdasági tanintézet I. számú tantermében. Ezen — belépő díj nélkül rendezett — előadásokra felhívjuk az egész gazdaközönség figyelmét és kérjük a minél nagyobb számban való megjelenést annyival is inkább, mert mint a tárgysorozat mutatja, a gazdákat legközvetlenebbül érdeklő kérdések jönnek tárgyalás alá, melyeket a gazdaközönségnek saját jól fel fogott érdekében tanulmányozni és ismerni kell. Debreczen, 1897 január 22. A debreczeni gazdasági egyesület elnöksége *Váczy* János elnök, *Rickl* Antal alelnök.

— **Debreczeni szerző dalai.** A sárga csikó hétfői előadásán *Szell* Kálmán debreczeni zeneszerző két csinos dalát éneklük. Az egyik *Lamprecht* Géza szövegére van írva, a másik a *Kuruczvilág* operettéből való.

— **Kecskemét monografiája.** Kecskemét törvényhatósági joggal fölruházott város az ezredév alkalmából elhatározta, hogy ifj. *Bagi* László városi főjegyzővel megiratja a monografiáját. Az első rész most jelent meg s Fekete h. polgármester megküldte azt Debreczen városának is. Ezt a kötetet nem *Bagi* írta, de ő állította össze. Kecskemét állat és növényvilágáról tartalmaz szakmunkába illő tudományos adatokat ottani tanárok tollából. Két térkép és Kecskemét város látképe van hozzá mellékelve.

— **A budget szó eredete.** Most az állami költségvetés tárgyalásánál aktuális lett a budget szó etymológiája. Ki is van már nyomozva a családja világosan, akárcsak egy nagy történelmi familiáé. A budget szót a parlamenti szótár az angolból vette ugyan, mégis kétségtelen, hogy ez viszont a francziából kölesönözött. „Budget“ az angol nyelvben annyit jelent, mint a „király pénztára“. „Királyi kincstár“ és butge régi franczia szóból származik. Ez a szó kis erszényt jelent és a burgundi nyelvjárásban ma is meg van bontgette alakjában. Angolosan kiejtve lett a franczia bougette-ből budgett. Eredetileg azt a bórzaeskót jelentette, melyben

a kinstári bevételekről és kiadásokról szóló kimutatásokat a parlamentbe vitték, később azonban a tarsolról átvitték a tartalomra és nem a zacskót, hanem a költségvetést jelölték vele. — Ezzel az értelemmel vették át a többi országok is. Egyébiránt a mi nyelvünkben is ilyen forma jelentése van a tárczának, ha például miniszteri dolgokat értünk alatta, honvédelmi tárcza jelenti, a honvédelmi miniszterium összes ügyeit. Egyszerű költői metonymia az egész, a hivatal, vagy a személy helyett a tárgy és az eszköz. Ép így használjuk a szót iskolaszék, e helyett, hogy az iskola tanársa, vagy tanácsosai. Oka pedig a nyelv képletes ereje és természete.

— **A debreczeni czipész ipartársulat**, melynek czélja saját tagjaival szemben a jótékonyág gyakorlása, felhívást bocsátott ki a közönséghez, hogy czéljai elérésében támogassa.

— **Pick Steiner Soma hegedűművész hangversenye.** Egy kiváló talentumu zene-művész, ki hozzá hazánkfia, Pick Steiner Soma hegedűművész tart hangversenyt színházunkban kedden este. A művész Aradon született, még egészen fiatal ember, 25 éves, de máris a legkiválóbb hegedűművészek közé tartozik. Németország legnagyobb városaiban aratott előkelő sikereivel beigazolta, hogy méltó tanítványa mesterének: Joachimnak. Egész könyvet tesznek ki a legmelegebb hang, dicső referádák, melyek a külföldi nagy lapokban hangversenyeiről megjelentek. Most hazajött, hogy szép tehetségét honfitársainak is bemutassa. Eddig Aradon, Szegeden hangversenyzett, mindenik helyen a közönség lelkes elismerése közepette. Keddi hangversenyére felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Hová lett a tél?** Bizony a mily hirtelen jött, olyan nagy hirtelenséggel elolvadt. Ahogyan megjelent a hetekig várva várt Tél apó hermelin fehérségű bundába bujva, jégesapos bajuszszal, fagyasztó zugó széllel, már megint eltűnt, mint a tavaszi reggeleken a zöld mezőn lebegő pára a friss szellő fuvallatára. Pedig milyen hozsánázó örömmel fogadták mindenütt. — Az őszi vetésekért aggódó gazdák, a koresolyasport nyughatatlannul reménykedő hivei egyformán; oh milyen kedvvel keresték elő már a rozsdásodó Halifaxokat. Szikszay Gyula is neki gyürkőztette embereit a Margit-fürdő jégpályájának, hogy vasárnapra készen várja a koresolyázók légióját. Most megint vége annyi édes vágnak, boldog reménységnek. — A frissen esett hó egyszerre elolvadt s megint olyan lett a tél, mintha csak meleg áprilisban volnánk. Hát már az idén soha sem virrad fel a koresolyának és a csengős-bongós szánkának! Ugyan mi lesz ennek a vége? . . .

— **A szél-utcai kuruzsló.** A csodadoktor hírében álló szél-utcai kuruzslóval Tápai Mihálylyal csak nehezen bírnak a hatóságok. A törvény és szabályok hézagosa rendelkezései miatt mindéddig nem sikerült eltüntetni őt végképen a kuruzslástól. Sőt Tápai bátran dicselkedhetik azzal, hogy a rendőrség és a bíróság ellene való fellépése csak kitűnő reklam volt neki. Hiszen azóta jár ő elegáns fogaton a pacienseihez s azóta történt meg, hogy uri házhoz diplomás orvost Tápai mellé konzultálásra hívtak. A városi tanács a multkor megtagadta Tápaítól a telepedési engedélyt, a mi ellen a kuruzsló a közigazgatási bizottsághoz appellált. A közigazgatási bizottság pedig mielőtt érdemileg tárgyalta volna ezt az ügyet, a Tápai ellen hozott jogérvényes bírósági ítélettel kívánta pótoltatni az iratokat. Így az ügy visszakerült a rendőrfőkapitánysághoz. — Erre jelenti aztán a mai napon a rendőrség, hogy a híres kuruzslót a debreczeni

járásbíróság közegészségellenes kihágás miatt ötven forint pénzbüntetésre ítélte és a gyógyítástól eltiltotta. De Tápai ez ítélet ellen jogorvoslattal élt s e miatt eddig az rajta végrehajtható nem volt. Azonban tudomás szerint a diplomátlan doktorral más természetű büntetendő cselekmény miatt a büntető törvényszék és a vizsgálóbíróság is foglalkozik.

— **A czipészek mulatsága.** A debreczeni czipész ipartársulat 1897. február hó 13-án, szombaton a „Margit“-fürdő dísztermében jótékonyczélú pénztára gyarapítására tánczczal egybekötött zártkörű társas vacsorát rendez. Belépti díj személyenként — melyben a vacsora díja is befoglaltatik — 1 frt. Csupán a tánczmulatsághoz belépti-díj 50 kr. A vacsora kezdete pontban 8 órakor, táncz 10 órakor. Zenesz Dajna Bandi és fia kitűnő zenekara (Vacsora alatt és szünetek közben Dajna Bandi. Magyarország legkitűnőbb gordonka-művésze fogja az ő művészetével a t. közönséget mulattatni.) Jegyek a vacsorához a meghívó előmutatása mellett előre válthatók: Weidner Gusztáv, Cziczó Lajos és Nemes Gábor urak üzleteiben. Csupán a tánczmulatsághoz jegyek csakis az estélyen a pénztárnál kaphatók. Felülfizetések a jótékonyczél iránti tekintetből, köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. — Kérek a tisztelt közönség, a rendezőség tájékoztására nézve, a jegyeket lehetőleg február 10-ig megváltani, mivel óhajtásunk tisztelt vendégeinket kiszolgáltatni, hogy teljes megelégedésüket megnyerhessük. A rendezőség.

— **Rövid hírek.** Hajdu-Böszörményben Kovács Sándor csizmadia-legényt lopás miatt elfogták. Kovács a rendőrkapitány előtt agyonlőtte magát. Zabolán György Antalt e hó 15-én fagyás közben, az erdőn egy fejére zuhanó fatörzs agyonütötte. Sopronban mult vasárnap, Balog Péter huszárőrmester a lovaskaszárnyában gyógyíthatatlan betegsége miatt agyonlőtte magát. Szobolcson Ivara János bányász a napokban egy szétrobbanó dynamit-patron darabokra tépte. Szepelben e hó 18-án tűz ütött ki s körülbelül 3000 frt ára takarmányt hamvasztott el. Óri-Szigeten e hó 17-én Imrik Sámuel vendégloás a patakba ölte magát.

— **Pozelt János** előnyösen ismert debreczeni virág- és magkereskedő 1897. árjegyzékét találják m. t. olvasóink mai számunk összes példányaihoz mellékelve. Ezen czég kitűnő termelvényei és gondos, megbízható kiszolgálása, valamint versenyképessége által országos hírnévre tett szert és az ezredéves országos kiállításán is kétszeresen lett kitüntetve: „kitűnő termelésért” és „jó izlésért”. Melegen ajánljuk a nagyközönség szives figyelmébe.

— **Ellismert házi szer köhögés ellen.** Mindazoknak: kik meghűlés folytán köhögésben, rekedtségben, nyálkásodásban, tüdőhurutban, nehéz légzésben (asthma) szenvednek, ajánljuk a valódi köhögés-hurut-theát, valamint a szintén vele használható köhögés-hurut-port; mely különlegességeket csak mint valódit a „Szent-György gyógyszer-tárban” Bécsben, 5. ker. Wimmergasse 33. kaphatni. Ezen házi-szer az ezer meg ezer esetben, mint nyálkát föloldó, köhögési ingert enyhítő és rekedtséget, továbbá nehéz légzést enyhítő hatásuknál fogva a legjobb eredményt értek el. — Miután e különlegességek teljesen ártalmatlanok, tehát gyermekek is használhatják. — Olcsóságuknál fogva pedig lehetővé teszik még a legszegényebb sorsuaknak is, hogy szükség esetén megszerezhessék.

Táviratok.

— **A Debreczeni Ellenőr** saját tudósítójától. —

A képviselőház ülése.

Budapest, január 24. A képviselőház mai ülésében folytatták a részletes költségvetési vitát.

A rendelkezési alapról **Lepsényi** Miklós szólalt fel s a kormány közveit arcátlanoknak mondja.

Szilágyi Dezső elnök rendreutasította a dühöngő néppárti pátert, aki továbbgarázdálkodott mondván, hogy a kormány-

párt csak sápert és koncert támogatja a kormányt.

Szilágyi Dezső erre megvonta a néppárti matadortól a szót.

Madarász és **Polonyi** azt hiszik, hogy a szó megvonása előtt megkellett volna hallgatni a mentségeket.

Ezzel szemben az elnök a házszabályokra hivatkozott.

Lepsényi kijelenti, hogy sérteni senkit sem akart.

Horánszky Nándor Blaskovits leveléről beszél s határozati javaslatot nyújt be, hogy a ház rosszalását fejezze ki a miniszterelnök eljárása fölött, ha magát nem igazolja.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök kijelentette, hogy a levelet felolvasta, azzal senkit sem sértett meg, de használt az ország érdekeinek.

A vitát elhalasztották s áttértek a kérvényekre.

A tavalyi népgyűlés kérvényének tárgyalásánál **Polonyi** Géza, **Kossuth** Ferencz, gróf **Zichy** Jenő, **Rakovszky** és **Győri** Elek kéri az általános szavazati jog behozatalát.

Perczel Dezső belügyminiszter szükségesnek látja a választási jog kiterjesztését, de nem az általános szavazati jog behozatalát.

Városi interpellált **Csiky** főszolgabíró tulkapásai, **Szapáry** László pedig a pestis behurezolása tárgyában.

A belügyminiszter válaszában, melyben kijelenti, hogy a szükséges intézkedéseket megtette, tudomásul vették.

Hentaller Lajos az aninai bányász zavargás tárgyában interpellált, mire a belügyminiszter kijelenti, hogy a vizsgálat folyamatban van.

A miniszterelnök estélye.

Budapest, január 23. **Báró Bánffy** Dezső tegnap fényes estélyt adott a miniszterelnöki palotában, ahol képviselők és főrendek, sokan nejükkel, tömegesen jelentek meg. A gyönyörű estélyen megjelenteket a miniszterelnök neje a legzívelyesebben üdvözölte.

Hózivatar.

Budapest, január 23. Nagybrittánia nagy részében óriási hózivatar pusztit.

Elfogott betörő.

Budapest, január 23. A Révay testvéreknél megkísérlett betörés tettesét a csendőrség **Liederman** Mór háziszolga személyében elfogta.

A nőkérdésről valami.

— Női vélemény. —

Érdekes kérdés merült e napokban.

Arról volt ugyanis szó, hogy a fővárosi kereskedelmi bank elnöke körlevelet bocsátott ki az intézetnél alkalmazásban levő hölgyekhez, a föllebbvalók köszöntése tárgyában. Mely alkalomból az a kérdés merült fel, mi helyesebb: a hölgyek köszöntés-e föllebbvalóikat, vagy megfordítva?

Lám, lám; ki hitte volna? — Még tetet sem öltött az eszme és már is háboru keletkezett belőle. — Igaz, csak amolyan kiskanapépör, mely az igazgató körlevelével már el is van intézve; — de következtetést vonhatunk belőle az összes emancipacionális törekvések jövőjére nézve; hol a nő nemének összes kiváltságait, hajlamait és előítéleteit megtartani törekszik akkor, midőn a férfiak jogaival egyenlő jogokat követel magának.

Mert magában az a tény, hogy ez a kérdés fölmerülhetett, kétségtelenül bizonyítja, hogy a nők teljes jogegyenlősége chimaera; képtelenség, mely — legalább úgy reméljük

— meg nem valósul soha és legkevésbé kívánatos magukra a nőkre nézve.

Mert hát aki jogokat akar élvezni, megfelelő kötelességeket is kénytelen — vállalni magára és így engedményeket is tartozik tenni. — Különben az a fonák helyzet jönne létre, hogy az emancipált fél, régi, korlátotabb helyzetéből eredő kiváltságait új helyzetébe is áthozva: ezekkel több jogot élvezne a másik, az emancipáló félnél, — ami megint nem volna egyenjogúság.

Nőkérdés van; és mint ilyen, megoldásra vár: de nem a helytelenül felfogott emancipáció, nem egyenjogúsítás útján.

A természet nem alkotta egyenlőnek a két nemet; de embernek alkotta mind a kettőt. Vannak hivatások, miket mind a két fél egyenlő sikerrel gyakorolhat; — ezekből igazságtalanság leme kizárni a nőt, csak azért, mert eddig se volt része bennük, vagy azon ürügy alatt, hogy szellemei képességei azoknak meg nem bírnának felelni.

Vajjon minden férfi alkalmas-e minden magasabb szellemi foglalkozásra?

Elég vakmerő vagyok erre nemmel válaszolni.

Viszont azonban van nő, akárhány, a ki igenis alkalmas; dacára annak, hogy nevelése, kicsiny korától fogva, a többnyire csak arra irányul, hogy felületessé, könnyelművé tegye és gondolkodó képességének és akaraterejének fejlesztésétől és használatától teljesen elszoktassa.

Más részt a társadalom jelenlegi állapota meg is követeli, hogy szélesebb munkakör adassék a nőknek; más szóval, hogy a ki bármi oknál fogva természetadta hivatásának meg nem tud felelni: ki ne zárassék semmiféle foglalkozásból, melynek megfelelni képes.

De ebből következik, hogy e kényszerű eltérést általánosítsuk, vagy éppen törvénynyé tegyük; mert valódi hivatása mégis csak az lesz a nőnek minden időkben, hogy feleség és anya legyen; s a valódi nő, kinek helyén a szíve és esze, ha csak teheti, mindég ehhez fog visszatérni.

Még egyszer ismétlem: a ki teheti.

A ki pedig akár egy, akár más okból nem teheti, az hadd találjon tért és módot, hogy képességeit fejleszthesse és maga és a társadalom javára értékesíthesse: — de az Istenért, ne „emancipálják!” Ne tértítsék el természetadta kötelességeitől és ne foszszák meg a társadalom által szentesített előjogaitól, míg csak önkényt le nem mond róluk.

Mert annak kárát vallaná az egész társadalom.

Karem.

Színház.

E. Kovács Gyula Learje.

A zsufolt nézőtér közönsége két óriást látott tegnap este a debreczeni színpadon. Az egyik az alkotó genialitás óriása, a britt költő, *Shakespeare*, a másik az interpretáló művészet óriása, a jubiláns magyar tragikus színész, E. Kovács Gyula volt. Olyan társaság ez, a melyet ritkán lehet látni s az elragadtatás gyönyörével élvezni a debreczeni színpadon.

E. Kovács Gyula Learje minden ízében érzelmeiben, hatásában és nagyságában ugyanis a husból és vérből, de főleg szívből való alak, a melyet *Shakespeare* ragyogó és mélyes szelleme megalkotott. Ez E. Kovács Gyula Learjének a legjellemzőbb s legigazságosabb kritikája. De két nagy szellem diadalát nem kritizálni akarjuk, hanem ünnepegni.

E. Kovács Gyula akkor van igazán elemében, akkor emelkedik művészetének legmagasabb fokára, ha *Shakespeare* alakot kreál. Tegnap is elemében volt s egész alantumát sulyba vetette a diadalért, a

melynek fényes elismerésül állandóan tapsvihar és éljenzés zúgott a nézőtérben.

Művésze magával ragadta az előadás többi szereplőjét is, mindenkin meglátszott, hogy a művész hatása alatt áll.

Szilágyi Vilmos nagy sikert aratott Kenf gróf szerepében, a melyet mindvégig öntudattal játszott.

Komjáthy (Edgar), Komjáthyne (Goneril) Kiss Irén (Regán) és Sziklay (Bolond) kiváló sikerrel működtek közre az előadás sikere érdekében.

Külön kell megemlékeznünk *Molnár Rózsiról*, a aki nagy hatással és érzelmmel teljesen személyesítette a kitagadott Cordéliát.

Vidor szintelenségét, mely visszatevett, azzal tetőzte be, hogy amikor *Edgar* megölte s a szolgálak, mint halottat vitték, szilárd léptekkel sétált a koulisz szak közé s mosolyra derítette a közönséget.

Az előadás gyorsan gördült.

E. Kovács Gyula ma bucsuzik tőlünk Othello című szerepében.

Törvénszék.

* **Rosz leány.** A szó szoros értelmében az Kuczik Margit, már gyermekkorától fogva. A rendőrség előtt évek óta a „rosz Margit” néven ismeretes, amennyiben valóságos szolgálója volt már a városi börtönnek, ahova számtalanszor volt bezárva lopásért, csavargásért és kicsapongásaiért. Most 20 éves, elég csinos képű is s a rendőrség fekete könyvében az eltörlendő közt van a neve. Most egy nagyobb bűnéért a kir. ügyészség tette rá a kezét. A mult év október 5-én ugyanis Horvát József salétrom-utezai háza kigyújtott. Kuczik Margit és Barna Erzsébet ott jártak s mikor a tüzet észrevették, beszaladtak ismerősükhöz Nagy Györgynéhez, ki az égő ház szomszédságában lakott, hogy a veszélyre figyelmeztessék. Az asszony gyermekét kárára kapta, kivitte a házból, aztán hőlmijait kezdte az utezára kibuzozolni, miben neki Barna Erzsébet is segített. Kuczik Margit magára maradt a szobában s felhasználva az alkalmat, hirtelenben lekasztotta a fogasról a szegény asszonynak egy kék ruháját, melynek zsebében egy 20 frtról szóló váltó, 3 zálogszédula és 4 frt készpénz volt, aztán észrevétlenül tovább állott vele. Nem sok idő múlva Nagyné észrevette a kárt s megindult a tolvaj után, akit a vásári komédiás bódé mellett meg is talált, már akkor az ő kék ruhájába öltözve. A rosz Margit beismerte bűnét s azt is elmondotta, hogy a ruhát a Széchényi kertek között vette magára. Az egyik zálogszédulát azonnal elakarta adni egyik fonatos-sütő asszonynak s mivel az nem vette meg, otthagya neki az asztalon ingyen. Mindezek a vizsgálat során kiderültek s a lány be is ismerte bűnét. A kir. törvénszék tegnap tartotta meg ez ügyben a végtárgyalást s a rosz leányra 6 havi börtönbüntetést szabott. Ugy a vádlott, mint a vádhatóság képviselője megnyugodtak az ítéletben s így az nyomban jogerőssé vált. A társadalom egy időre megszabadult e fekélytől.

Közgazdaság.

* **A „Hajdu-Szoboszlói Takarékpénztár”** részvénytársaság (igazgató: Dr. Hetényi Lipót) ma becsátotta ki mult évi zárószámát és mérlegét, a mely szerint mult évi tisztanyereménye 12.169 frt 45 kr. volt 60.000 frt alap-, s 28.587 frt tartaléktőkéje mellett. Az igazgatóság javaslata szerint részvényenként (100 frt névérték, 600 drb.) 13 frt osztalék javaslatik a kifizetésre, ami a névérték 13%-ának felel meg; a tartaléktőke pedig 1.987 frt 44 krral dotáltatik s 30.574 frt 44 krra fog így emelkedni. Az intézet

vagyon 506.919 frt 34 krt tesz ki, míg az évi forgalom 1.373.899 frt 18 krra rugott az elmúlt évben. E jövevő pézintézet XXVII. évi működése elég biztositék arra nézve, hogy minden felesleges dicséretet mellőzhessünk.

* **A dohánytermelés megszorítása.** A dohányjövédék igazgatósága azokon a területeken, melyeken silányabb dohányfajt termeltek, a dohánytermelést meg fogja szorítani. Ezt a megszorítást lehetőleg a termelők érdekeinek szemmel tartásával akarják keresztülvinni és el fogják osztani a 65.000 hold területre, melyen eddig dohányt termeltek. Ezt az intézkedést szükségessé tette az a fontos körülmény, hogy a pipadohány fogyasztása különösen Ausztriában évről-évre esökken és hogy az osztrák dohányjövédék pipadohány-szükséglete 5 évre fedezve van és ennél fogva az osztrák dohányjövédék igazgatósága a silányabb magyar dohányfaj szállítására huzamosb időn át nem reflektál.

Szerkesztői posta.

Karem. (Debreczen.) Közleményét köszönjük s be is bizonyítjuk, hogy munkatársunknak tekintjük, csak a pontos lakezímét közölje velünk. Üdvözet.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kladó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Ifj. Gily Ede.

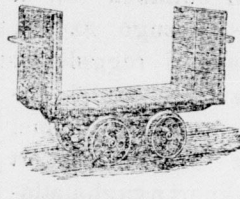
Valamennyi könyvkereskedők által megrendelhető a díjjal kitüntetett s 28. kiadásban megjelent dr. Müller tanár által írott füzet a

szavart ideg- és sexualis bajokról.

69 52-1

Postán küldik szét 60 kr. (bélyegeken is) előleges beküldése ellenében.

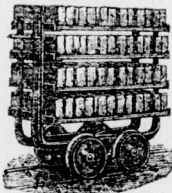
Curt Röber, Braunschweig.

Gőztéglatelepek

teljes géberendezését, mint főkülönlegességét

ajánlja

Wannieck Frigyes és Tsa

gépgyára Brunnben

(Morvaország).

Több mint 800 telep berendezve. 59-24-2

Eladó akáczfák.

A debreczeni ev. ref. egyház tulajdonát képező a felsőbb **Leány-nevelő** intézet tanya földjén (Czegléd) Kossuth-utezai dülőbe a **Némethi Sándor** ur tanyája mellett a dülő utszélén mintegy 222 darab 10. 20. és 25 éves **akáczfák** a melyek lugas és szerszámfának igen alkalmasak.

A debreczeni ev. ref. egyház **662. g. sz. b.** számú végzése folytán **f. ó. január hó 27-én d. e. 11 órakor** a föld területén tartandó nyilvános árverésen, készpénz fizetés mellett a legtöbbet igénylőnek el fog adatni.

Debreczen, 1897. jan. hó 23.

Otrokocsi Végh János.

73 1-1 a deb. ev. ref. egyház aigondnoká.

Kiadó

kényelmes nagy lakás minden mellékkel és kerttel

1897. Május 1-re

Czegléd- (Kossuth)- utca elején. Felvilágosítást ad szerkesztőségünk.

160. K. 1897.

Hirdetmény.

Balmaz-Ujváros nagyközség képviselőtestületének jogerős határozata alapján mintegy 10,000 m² méter kövezeti járdának vállalkozás útján leendő készítésére pályázat hirdetik.

Felhívtnak pályázók, hogy minta kövek beadása mellett ezen munkálatra vonatkozó írásbeli zárt ajánlataikat 2000 frt bánompénzzel, vagy óvadékképes értékpapírral felszerelten f. év február 6. napjának délelőtt 10 órájáig annnyival inkább nyújtsák be, mivel a később érkezők figyelembe vételét nem fogadják.

A járdakészítésére vonatkozó feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők. Balmaz-Ujváros, 1897. január 20

68-3-2

Előjáróság.

A Nagyerdő alatt, még a sétakertben szőlőtelepítésre igen alkalmas

3 holdnyi puszta terület

ELADÓ.

Értekezhetni: Budaházy Albertnél Kádás-utca 1860. sz. a. 42-10-5

!! Nincs többé köhögés !! Tüdő- és gégebajban szenvedők részére. Med. univ. Dr. FÁYKISS KÁROLY.

Szepesi kárpáti gyógyfű-kivonata

1 üveg 75 kr., cukorkák egy doboz 35 kr., thea 1 csomag 50 kr., egy kis próbacsomag 25 kr., 30 év óta a legjobb sikerrel használtatik köhögés, rekedtség, hurut, hökhurut, influenza, légzési akadályoknál, oldalszurásnál, tüdőgyulladásnál és idült hörghurutnál.

!! Nincs többé fejfájás !! Dr. GÖTZ Migrainepora

25 év óta agyoldalú, deges, rheumaczerű, sőt gyomorból származó fejfájás ellen a legjobb sikerrel használtott, mit több ezerre menő köszönetnyilvánítás bizonyít. — Utolsó időben a madriai udvar és Baross Gáborné ő exczellenziája feltűnő eredménnyel használta.

Kapható Keller Testvérek a „Nagy Kristóf”-hoz címzett gyógytárában, Budapest, IV. ker., Kristóftér 2. szám, Váci-utca és Kristóftér sarkán.

22-12-10

Eladó ház,

több mint 30 év óta fenálló nyílt üzlethelyiséggel

jó forgalmu ketyen,

tehermentes, szabad kézből kedvező feltételek mellett

ELADÓ.

Értekezhetni: Varga Györggyel Püspök-Ladányban. 47-3-3

Eladó szőlőföld

a Tóczós kertben, kényelmes nyári lakással ellátva. Egy része diszkert, más része nemes faj szőlővel van beültetve. Teljes felszereléssel, butorzattal kedvező feltételek mellett megvehető.

Értekezhetni Kossuth-utca 24. sz. a. a tulajdonossal. 72-3-1

A világpiacot

uralja a „Prowodnik” orosz Gummiáru-gyár Rigában, melynek

Gummi-czipői

törvényileg védett

62-2-2

Csillagjeggyel

vannak ellátva.

Ezen gummiczipő-gyár rövid 6 év alatt körülbelül 161 5000 nagybani vevőt szerzett, ami a gyártmány kitűnőségét legjobban igazolja. A „Prowodnik” rigai gummiczipő-gyár mely 1890-ben alakult, Oroszországban a legújabb, a legmodernebb géberendezése van, a legjobb anyagot dolgozza fel, czipőit a legjobb állású, legszebb fénye van és minőség tekintetben minden régebbi gyártmányt felülmúl. Ezen gyártmány a legutóbbi 6 esztendő alatt olyan hírnevet szerzett, hogy ezzel a régebbi gyárak készítményeit leszorította. Kitűnő minőségűél fogva ezen gyártmány a legutóbbi szeptemberi közegészségi kiállításán a nagy arany éremmel lett kitüntetve és a császári sas adományozása czéljából felsőbb helyen ajánlatba hozva. Ezen jegy valamennyi jobb üzletben kapható, sziveskedjék tehát erre ügyelni és kérjünk mindig

valódi orosz gummi- és hócipőt „csakis a csillagjeggyel”.

CLAYTON és SHUTTLEWORTH

mezőgazdasági gépgyárosok

BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

ajánlják hírneves

takarmányvágó gépeiket,

nevezetesen mindennemű

szecskavágót, répavágót, darálót, tengeri morszolót stb.

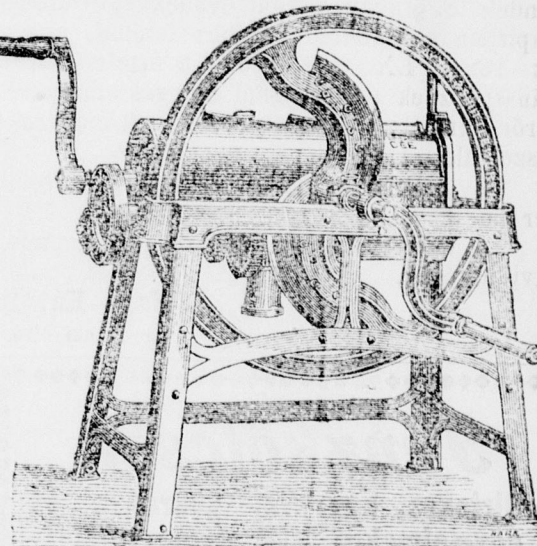
Évtizedek óta legszolidabbnak ismert jó minőségben.

A nagyerdemi közönség kényelmére ezen gépekből állandó bizományi raktár van DEBRECZENBEN

Bauer és Társa czégnél

Nagy-Péterfia-u. 871. sz. a.,

hol ezen gyártmányok eredeti minőségben a legújatagyasabban megszerezhetők s hol kivánságra egész takarmány kamarák berendezésére nézve is minden felvilágosítás a legkészségesebben nyújtatik. 19 50-7

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

Linimentum Capsici compos.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésként alkalmaztatik köszvénynél, csúznál, tagszagatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter czéggelzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, osász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

2-56-16

Idős és fiatal férfiaknak!

Készülék az idegek erősítésére.

Dr. Müller főtörzsorvostól, számos kintüntetéssel évek óta a legjobb eredménnyel használva, mindennemű idegbajok ellen, melyek az idegek (erők) roncólása által következnek, stb. és ezáltal a testi és szellemi erő hanyaglik. — Különösen mint erősítő szer férfi gyengeségeknél kiválóan elősmert. Ára orvosi utasítással együtt 3 frt 10 kr., csomagolási költség 25 kr. Egyedüli raktár és készítési helye:

Szent-György gyógyszerár

Bécsben, V/2 kerület Wimmer-utca 33. sz., hová az összes levélbeli megrendelések küldendők.

Kérem e hirdetést kivágni és eltenni.

11998. tkv.

1896.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Debreczen sz. kir. város végrehajtatónak Jobbágy Ferenc végrehajtást szenvedő elleni 103 frt 70 kr. tökékövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. járásbírósg területén lévő, Debreczenben fekvő a Debreczen pusztabánki 139. sz. tjkvben A. + 219. 220 hr. szám alatt foglalt ingatlanokra az árverést 593 forinttal ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1897. évi márczius hó 13 ik napján d. u. 3 órakor a debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% -a, vagyis 59 forint 30 krajczárt készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában, jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 5333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, 1896. évi december hó 30-án.

A debreczeni kir. Törvényszék, mint tkvi hatóság.

Nagy Károly
kir. tiszéki bíró.

66-1-1

Pénzkölcsön

Birtokra, házakra, gyárakra és gőzmalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4 és fél százalékra, 50 évre 4 százalékra, 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

Pénzt

Váltóra 5—6 százalékra 10.000 frtig. gyorsan és discretió mellett szerez, — valamint drága adósságokat convertál, ugyszintén váltókat 43 10-3 leszámitoltat

SCHWARCZ MÁRTON,

Budapest, VII. Miksa utca 11.

Kitűnő referenciákkal szolgálhatok.

Legjobb fénymázak a világon!

Ki lábbelieit szép fényesen és tartósan akarja, vegyen csakis

Fernolent-fénymázat.

Világos lábbelleknek csak

Fernolent természetes bőr-crème való.

Fernolent-fémtisztító kecsze, fehér szelencékben. — „Vörös szalagok“ törv. védjeggyel; — bádogokban is: „Vörös haragok“ törvényes védjeggyel, a legjobb tisztítószertém és tüvegtyáruak.

Csász. kir. szab. gyár.

Alapított Bécsben 1832.

Gyári raktár Bécsben, I., Schulerstrasse 21. Mind ott kapható.

A számos értéktelen utánzatok miatt kérem jól figyelni neveure

St. Fernolent

és a törv. védjegyre.

25-52-4

Kiünt-tve az 1896. ezredéves orsz. kiállításra a m. kir. kormány által alapított „Millenniumi állami érem“-mel mely magas kitüntetésben a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czgünk részesült.

Szálladók, vendéglők, kávéházak, sör-csarnokok és fodrászoknak sok hasznót hoznak a pénz bedobálása által működő zenélő automaták.

Sternberg Ármán és Testvére

es. és kir. szab. hangszer ipar-Budapest, VII., Kerepesi-ut 68. Saját gyártmányú mindennemű hangszer, azok kellekel es alkatrészel Mindenre a hang-zerek és zenélő művek javítása és hangolása. szakszerű pontossággal teljesítetik.

Magyarország első és egyetlen harmonika gyára.

WILCOX & WHITE ÉS A CHICAGO

Cottage-Organ-Co

világhírű amerikai harmonium-gyárak egyedüli képviselői és kizárólagos főelárusítói. Valamint saját gyártmányú mindenütt elismert iskolai szalon- és egyházi harmonikumok.

KITŰNŐ ZONGORÁK.

Dallamos csengő, egyenlően tömör, erőteljes hangú zongorák, amerikai szerkezetű keresztthurozattal a legdusabb választékban.

17-26-10

Magánosok és családok szórakoztatására magától játszó zenélő művek, forgatható mechanikai csaiádi és szalonhangszerek, mint Ariston, Intona, Pöhnix, Manopan, Ariosa stb. a legjutányosabb árakon.

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő díszlárgyakról c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, szibalmok, csiterák, harmoniumok, zongorákról, stb., vala, mint hangszerekellékekről és hurokról külön kiadásokban ingyen és bérmentve küldetik. Árjegyzék kérésénél kérjük megnevezni, hogy miféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Keszler A. műszerész,

DEBRECZEN, Keresk. Akad. épületében, a nagytemplom mellett,

eredeti amerikai varrógépek, angol és német kerékpár legnagyobb raktára.

Mindenféle gép- és Bicikli részek legolcsóbban csak nálam kaphatók, valamint mindennemű javításokat műszerész műhelyemben pontosan mérsékelt árak mellett készítek.

Varrógépek, kerékpárok, írógépek, orvosi műszerek, fogtúrógép, villanygépeket, műlabákat és mindenféle testhordó készülökeket mérték után készítek és javítok.

Nyilvános figyelmeztetés!

Az első egyedül álló varrógép- és kerékpár műszerész javító műhelye törvényes iparral egyedül Debreczenben.

